

ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานสอบสวนในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชี
ธนาคารของพยาน: ศึกษาความผิดฐานฉ้อโกง ตามพระราชกำหนดมาตรการ
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566

ชัชชัย สีสโสกโน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2566

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานสอบสวนในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารของพยาน: ศึกษาความผิดฐานฉ้อโกง ตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566
ชื่อผู้เขียน	นายชัชชัย สิลโสภณ
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นเรื่องปัญหาเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานสอบสวนในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารของพยานโดยจะศึกษาความผิดฐานฉ้อโกง ตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 เนื่องจากพนักงานสอบสวนนั้นมีความอำนาจตามกฎหมายโดยเป็นอำนาจ ที่ลักษณะเกินสัดส่วนซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของพยานในคดีและตัวบทกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนจึงทำให้ไม่สามารถพิจารณาถึงขอบเขตการใช้อำนาจได้อย่างชัดเจน และลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญา กับคดีอาญาธรรมดาที่มีได้กำหนดอำนาจการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารไว้ โดยจะศึกษาถึงอำนาจพนักงานสอบสวนตามที่กฎหมายได้บัญญัติอำนาจไว้มีความขัดแย้งมากน้อยเพียงใดและหลักการสำคัญในการใช้อำนาจในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารกับพยานและผู้ต้องทำในคดีตลอดจนถึงอำนาจของพนักงานสอบสวนในกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้กำหนดอำนาจไว้เหมือนกับพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และศึกษาถึงหลักทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายของสหราชอาณาจักร พระราชบัญญัติว่าด้วยรายได้จากการกระทำความผิด พ.ศ. 2545 (Proceeds of Crime Act 2002 (POCA)) กฎหมายของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กฎระเบียบ (EU) หมายเลข 655/2014 และ ประมวลวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมัน พ.ศ. 2530 (German Code of Criminal Procedure 1987) และกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย พระราชบัญญัติการริบทรัพย์ พ.ศ. 2540 (Confiscation Act 1997) และแนวทางการปฏิบัติการออกคำสั่งอายัด (GPN-FRZG) จากการศึกษาพบว่ากฎหมายของประเทศไทยนั้นบัญญัติกฎหมายเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะ

และเพื่อความสอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันจึงทำให้มีการบัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนโดยมุ่งเน้นถึงการควบคุมอาชญากรรมเป็นหลัก จึงมีการให้อำนาจในอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารของพยานในคดีได้ โดยไม่คำนึงถึงการได้สัดส่วนของสิทธิและเสรีภาพ เมื่อการให้อำนาจดังกล่าวแก่พนักงานสอบสวนได้โดยไม่มีการจำกัดระยะเวลาเอาไว้ในบทบัญญัติจึงเป็นการให้อำนาจโดยไม่ชัดแจ้งเกิดความคลุมเครือในการใช้อำนาจและตกเป็นภาระของพยานในคดี ซึ่งกฎหมายต่างประเทศนั้นได้กำหนดระยะเวลาการใช้อำนาจของพนักงานสอบสวนไว้ชัดเจน และภายหลังจากนั้นถ้าพนักงานสอบสวนต้องการที่จะอายัดเงินหรือบัญชีนั้นต่อสามารถที่จะขอขยายระยะเวลาต่อศาลเพื่อพิจารณาได้ซึ่งทำให้ตกเป็นภาระของพนักงานสอบสวนนั้นที่จะถูกตรวจสอบการใช้อำนาจโดยศาลอีกชั้นหนึ่ง และสร้างความยุติธรรมให้กับประชาชนมากขึ้น เมื่อกฎหมายในเรื่องของการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารบังคับใช้และมีคดีที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชกำหนดฉบับนี้จะทำให้คดีนั้นจะต้องอยู่ภายใต้หลักกฎหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารเอาไว้ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกันในการบังคับใช้กฎหมายทั้งสองฉบับนี้

สิ่งนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากอำนาจของพนักงานสอบสวนขาดข้อกำหนดทางกฎหมายที่ชัดเจนประกอบกับการขาดความสอดคล้องกันในกฎหมายอื่น การวิเคราะห์บทบัญญัติกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารแสดงให้เห็นแนวทางปฏิบัติที่กฎหมายให้อำนาจพนักงานสอบสวนไว้อย่างชัดแจ้งและมีกรอบระยะเวลาในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารซึ่งเป็นการให้อำนาจไว้อย่างจำกัดและสร้างความสะดวกแก่การทำงานของพนักงานสอบสวนเพื่อความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้เขียนจึงเสนอแนะให้มีการกำหนดบทบัญญัติที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารอย่างชัดเจนตามระยะเวลาที่กำหนดในคดีโดยในกรณีที่พนักงานสอบสวนขอขยายเวลาการอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารจะต้องยื่นคำร้องอย่างเป็นทางการต่อศาลเพื่อพิจารณา และเสนอให้แก้ไขอำนาจที่มอบให้กับพนักงานสอบสวน เพื่อให้สามารถอายัดสิทธิเรียกร้องบัญชีธนาคารสำหรับความผิดฉ้อโกงซึ่งอยู่เป็นคดีที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566

ABSTRACT

Title of Independent Study	Problems with the Authority of Inquiry Officer to Freeze Witnesses' Bank Accounts: A Study of Fraud Offenses According to the Emergency Decree on Measures for the Prevention and Suppression of Technological Crime, B.E. 2566
Author	Mr.Chatchai Seelasophano
Degree	Master of Laws
Year	2023

This thesis examines the issue of the inquiry officer's authority to freeze a witness's bank account claims, focusing on the offense of fraud under the Royal Decree on Measures for the Prevention and Suppression of Technological Crime B.E. 2566. The inquiry officer's authority is legally mandated; however, it is often exercised disproportionately, which adversely affects the rights and freedoms of witnesses in legal proceedings. The law itself lacks clear provisions, making it difficult to precisely define the scope of this authority. Furthermore, the application of criminal procedure law in ordinary criminal cases does not explicitly include the authority to freeze bank account claims. This study aims to examine the extent to which the authority granted to inquiry officers is clearly defined in the law, as well as the fundamental principles governing the use of this power in freezing bank account claims against witnesses and suspects. It also explores the differences in authority granted under the criminal procedure code compared to that outlined in the Royal Decree on Measures for the Prevention and Suppression of Technological Crime. Additionally, this research analyzes theoretical principles related to the criminal justice process, comparing them with laws from the United Kingdom, specifically the Proceeds of Crime Act 2002 (POCA); the legal framework of the Federal Republic of Germany, including Regulation

(EU) No. 655/2014 and the German Code of Criminal Procedure of 1987; and Australian legislation, specifically the Confiscation Act 1997 and the guidelines for issuing freezing orders (GPN-FRZG).

The study reveals that Thai law specifically legislates measures to prevent technological crime, aligning with contemporary societal needs. This has led to the empowerment of inquiry officers with a primary focus on crime control, granting them the authority to freeze bank account claims of witnesses in cases without considering proportionality to rights and freedoms. Such authority is granted without any time limitation stipulated in the provisions, resulting in ambiguity in its application and creating a burden for witnesses. In contrast, foreign laws clearly define the duration for which an inquiry officer can exercise this authority. If the officer wishes to extend the freeze on funds or accounts, they must seek court approval, subjecting their actions to judicial review. This additional step increases fairness and accountability, ensuring justice for the public. When the freezing of bank account claims is applied in cases not covered by the Royal Decree, these cases fall under the principles of the Criminal Procedure Code, which lacks provisions on the freezing of bank account claims. This inconsistency creates practical issues in applying both legal frameworks.

This issue is critically important due to the lack of clear legal provisions governing the authority of inquiry officers, combined with inconsistencies in other laws. An analysis of foreign legislation regarding the freezing of bank account claims demonstrates a clear framework that empowers inquiry officers while imposing specific time limits on this authority. Such limitations facilitate the work of inquiry officers, enhancing both appropriateness and efficiency. Therefore, the author recommends establishing provisions that clearly define the authority and responsibilities related to the freezing of bank account claims, specifying the duration for which such powers may be exercised. In cases where inquiry officers seek an extension of the freezing period, they should be required to submit a formal application to the court for consideration. Furthermore, it is suggested that the authority granted to inquiry officers be amended to enable them to freeze bank account claims in cases of fraud that fall outside the scope of the Royal Decree on Measures for the Prevention and Suppression of Technological Crime B.E. 2566.